

A white wooden pergola stands in a lush garden. It is covered with climbing roses and other greenery. In the background, there are more trees and a wooden bench. The scene is bright and sunny.

Vi har plantet klatreroser langs pergolaen, hvilket vil gøre pladsen mere privat, når de vokser til.

Pergola med fine detaljer

Med en pergola får du et hyggeligt uderum i haven og et oplagt sted at lade blomster og slyngplanter gro. Vi viser, hvordan du bygger en solid pergola i en stil, som **passer til de fleste haver.**

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Det er ikke noget specielt vanskeligt projekt, men vær opmærksom på, at stolperne står snorlige. Ellers kan du få vanskeligheder senere.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

3-4 dage.

PRIS

Ca. 4.000 kr.

MATERIALER

45 x 95 mm reglar:

- 6 stolper (A), 250 cm (samles af 12 reglar)

45 x 145 mm reglar:

- 1 planke (B), 540 cm (til den ene langside)
- 2 planker (C), 531 cm (til den anden langside samt midten)
- 2 planker (D), 199,5 cm (til de korte sider)
- 8 skræstivere (E), 90 cm lange

45 x 70 mm reglar:

- 10 overligger (F), 250 cm
- 6 endestykker (G), 50 cm

21 x 70 mm brædder:

- 10 offerbrædder (H), 253 cm

21 x 45 mm profilister:

- Pyntelister (J), 15 m i alt

Desuden:

- 6 stolpesten
- Småsten, i størrelsen 8-16 mm
- Murpap (til underlag for stolperne)
- Trælim til udendørs brug
- Galvaniserede skruer, 6 x 80 mm og 8 x 40 mm
- Franske skruer, 10 x 120 mm
- Galvaniserede søm, 3,4 x 120 mm
- Murersnor
- 6 stk. armeringsnet a 80 x 120 cm
- 6 kroge til ophæng af net
- 6 stykker kæde til ophæng af net
- Grundingsolie og træbeskyttelse

Mål op og grav ud

Når du har fundet ud af, hvor pergolaen skal placeres, skal der graves ud. Det nemmeste er at bruge et jordbor og en spade til at grave efter med. Bruger du kun en spade, bliver det vanskeligt, da du skal helt ned i frostfri dybde, hvilket vil sige 90 cm.

Herefter fyldes bunden af hullerne med småsten, så stolpestenene kommer til at stå vandret og i nogenlunde den rigtige højde. På den måde bliver det nemlig lettere at få stolperne til at stå i lod og vage.

1

Find ud af, hvor mange stolper der skal bruges, og mål op, hvor der skal graves ud. Sørg for, at de kommer til at stå på en lige linje. Vi bygger pergolaen her på den stenbelagte plads.

2

Grav huller til stolpestenene, og hæld småsten i bunden. Hullerne skal være ca. 90 cm dybe (frostfri dybde), og der skal være en afstand imellem dem på 1,5-2 m.

3

Placér stolpestenene i hullerne, og kontrollér med vaterpasset, at de står lige. Sæt de to yderste stolpesten i først, så du har dem at rette de øvrige ind efter.

4

Tjek, at de to yderste stolpesten står perfekt. Det er let, hvis du lægger den lange rammedel på stolpestenene med et vaterpas oven på. Placér så de resterende stolpesten, og sørg for, at de står på linje.

5

Tjek med diagonalmål, at stolpestenene til pergolaens korte sider står vinkelret i forhold til stolpeskoene til langsiden. Afstanden fra hjørne til hjørne skal være den samme i begge sider.

Første langside

Hver stolpe består af to 45 x 95 mm reglar, som limes og skrues sammen. I første omgang monterer vi dog først den ene, inderste del af stolpen. Den yderste del skal først monteres, efter at rammen øverst er lagt op.

Vi starter med den ene langside, hvor de to inderste dele af hjørnestolperne først sættes op. Foreløbig skal de kun monteres midlertidigt med tvinger og et par hjælpebrædder, så det er nemt at finjustere dem. Når de står præcist, sættes rammedelen til den ene langside op – også midlertidigt med tvinger i første omgang, så du let kan finjustere.

Mål op, og sav et hak i den ene del af stolpen (A), som rammen kan hvile på, og mal stolperne. Smør endetræet med grundingsolie, så træets levetid forlænges, og mal delene, inden de monteres.

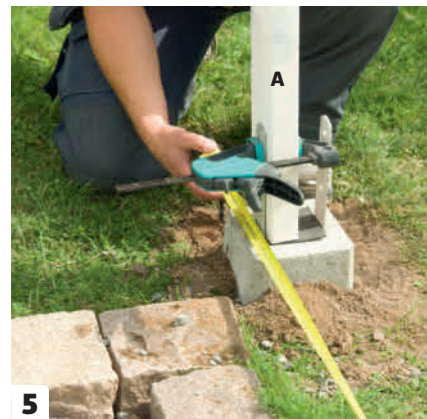
Placér den ene del af hjørnestolpen (A) i stolpeskoen. Fastgør den midlertidigt med en tvinge. Inden den skrues fast, sættes den ene del af den anden hjørnestolpe op, så du kan tjekke, at de står lige og rette dem til.

Læg den lange rammedel (B) op. Den placeres, så den ligger jævnt med toppen af stolpen og dækker "hakket", der er savet ud i stolpen (A) til den korte rammedel. Den lange rammedel sættes midlertidigt fast.

Rammedelen (B) skrues fast, når den er finjusteret og sidder, som den skal. Her bruges 6 x 80 mm galvaniserede skruer. Det er en god idé at bore for til skruerne, så træet ikke flækker.

Mål afstanden mellem stolperne (A). Afstanden fra ydersiden af stolperne skal være den samme som den lange rammedel (B). Ret delene til, hvis det er nødvendigt, og fiksér midlertidigt med tvinger.

Tjek, at begge hjørnestolper (A) står helt lige. Sæt også den anden yderste del af begge hjørnestolper midlertidigt op, så du kan tjekke med et diagonalmålt, om de er korrekt placeret. Fiksér med skræstivere.

Skrú den inderste del af hjørnestolpen (A) fast med franske skruer, 8 x 40 mm. Skrueerne er kun 40 mm lange, så de ikke støder sammen med skrueerne fra den anden side.

Så er den lange rammedel (B) i den ene side på plads. Lad skræstiverne stå, indtil alle stolper er finjusteret og fastgjort. Det er det næste, vi skal i gang med.

Stolper og rammer

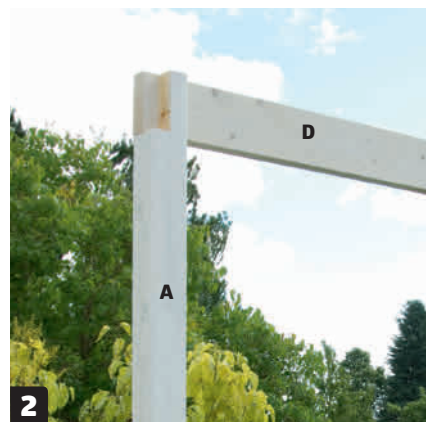
Rammen skal hvile på den anden del af stolperne, så den får understøtning og ekstra styrke.

Den første, inderste del af hjørne-stolperne på langsiden er monteret. Nu mangler bare den yderste del, som skal kortes af i toppen, så der bliver plads til, at rammen kan hvile på den. Hjørne-stolperne i den anden side og de to midterstolper mangler også.

Stolperne laves færdige ved at lime den yderste del af stolpen til den inderste og skrue den fast. Når alle fire rammedele er fastgjort, sættes den sidste, midterste del af tagrammen op.

Lim og skru den anden del fast på den første del af stolpen (A), så rammen på pergolaens korte led kan gøres fast. Hold en afstand på ca. 50 cm mellem skrueerne. Stolperne samles med 5 x 80 mm skruer.

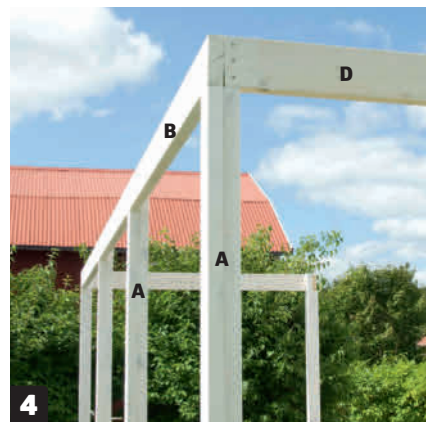

Montér den korte rammedel (D), når begge hjørnestolper (A) er lavet færdige. Rammedelen (D) skal holde kant med ydersiden af stolpen (A) i den ene side. Den fastgøres med 5 x 80 mm skruer.

Sæt de to midterste stolper op mellem hjørnestolperne.

Mål op, så afstanden mellem stolperne bliver lige stor. Montér først den inderste del, der skal holde overkant med rammedelen, og bagefter den yderste del, der skal understøtte rammen.

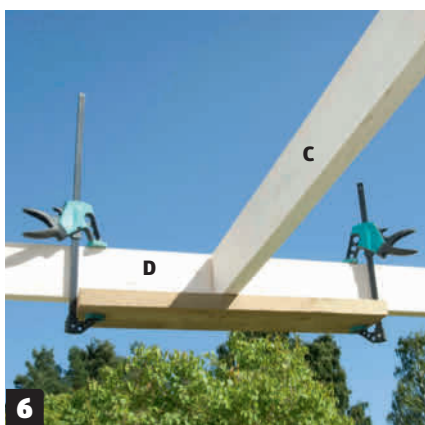

Nu er alle stolperne i den ene side lavet færdige. Når de første tre rammedele er monteret, er det en god idé at give hjørnerne et par ekstra skruer.

Den anden lange rammedel (C) lægges op.

Den skulle gerne passe i hakkene, når du har målt op forinden og savet den til.

Sæt midterplanken (C) op mellem de korte rammedele (D) ved at spænde et hjælpebræt fast med et par tvinger, som den kan ligge på, mens du finjusterer. Den fastgøres med lange franske skruer, 10 x 120 mm.

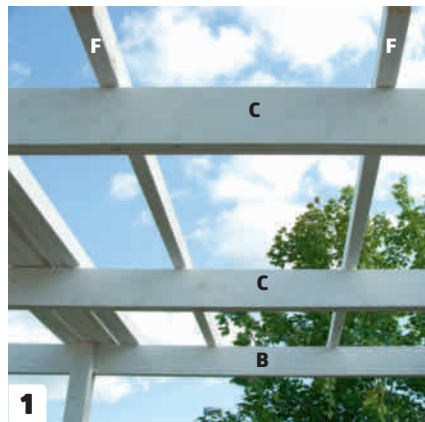

Rammedelene på langsiden er ikke lige lange. C er nemlig kortere, så der er plads til, at de korte rammedele (D) kan hvile på stolperne.

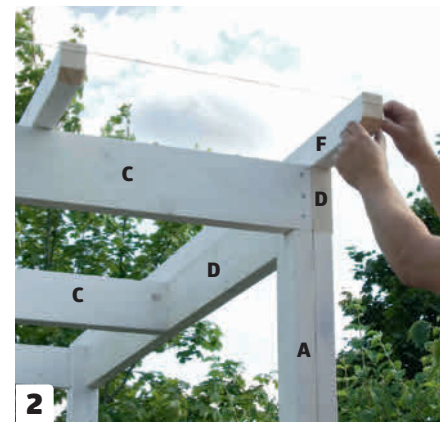
Overliggerne

Oven på pergolaens tværstivere skal monteres nogle overligger. Det giver et fint skyggespil om sommeren og god støtte til klatrende planter. Vi bruger ti, som fordeles ligeligt mellem de to yderste lige over de korte remme.

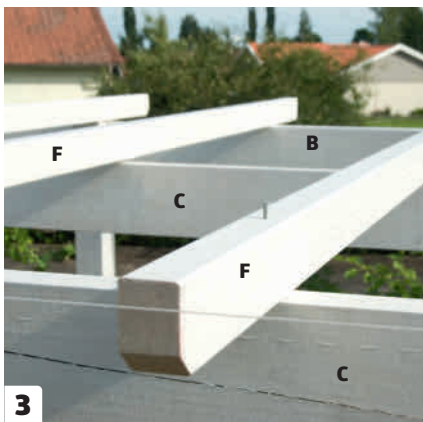
Overliggerne rækker lidt ud over kanten i begge sider af pergolaen. Det giver et harmonisk look. De har også fået et lille, skråt snit i enderne, så de ser "lettere" ud. Når overliggerne skal lægges op, er det en god idé at sætte en snor op mellem de to yderste, som de mellemliggende kan rettes ind efter. Det letter arbejdet.

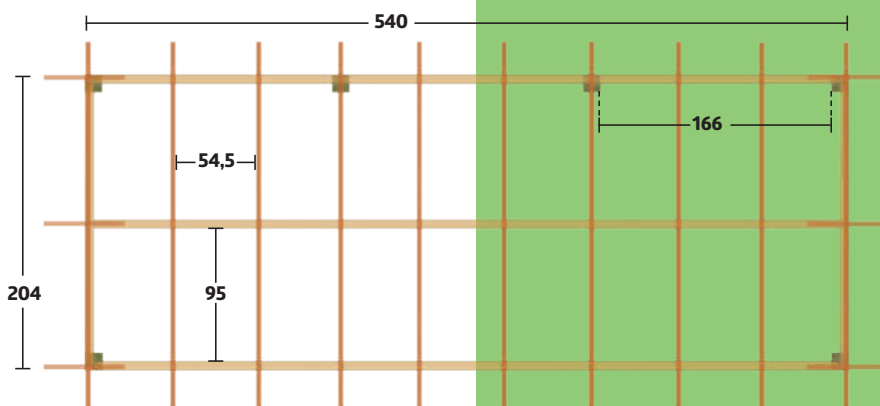
Fordel overliggerne (F) på rammedelene (B og C), og bestem dig for, hvilken afstand der ser pæneste ud. Tag også stilling til, hvor langt de skal række ud over rammen i siderne. Her rækker overliggerne 23 cm ud.

Sæt først den yderste overligger (F) i hver ende fast. De skal flugte med ydersiden af den korte ramme (D). Når overliggerne er fastgjort, spændes en snor ud, som de resterende kan rettes ind efter.

Overliggerne (F) sættes fast, når de er korrekt placeret i forhold til snoren og med den rette afstand imellem hver enkelt. Her fastgøres de med lange galvaniserede søm, 3,4 x 120 mm.

Oven på rammen (B) monteres overligger. De rækker lidt ud over rammens kant på langsiderne. På de korte sider fastgøres små endestykker (G), som også rækker ud over kanten.

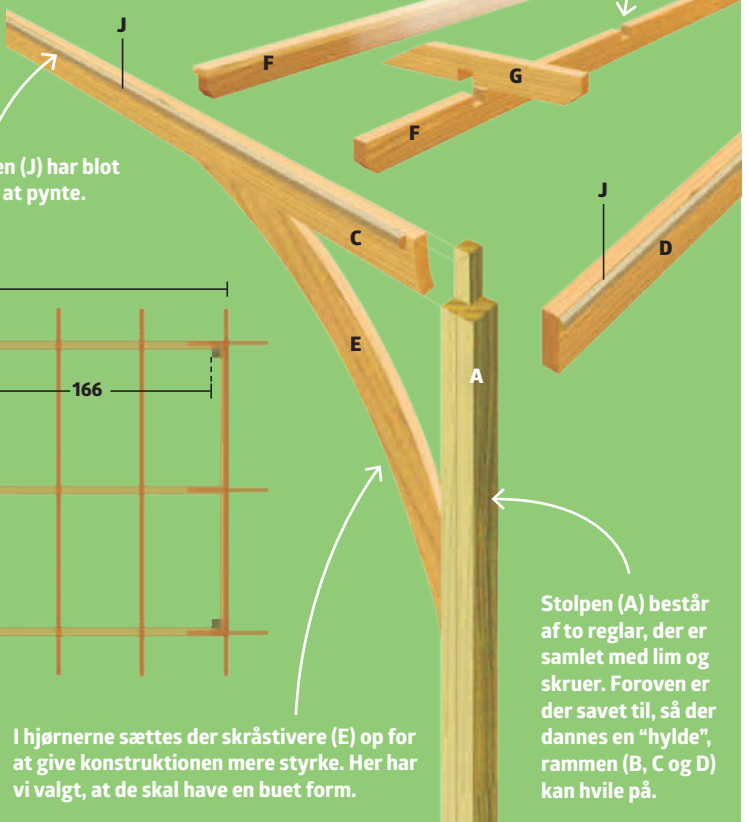
■ Sådan bygger du pergolaen

Pergolaen består af fire hjørnestolper samt to ekstra stolper på den ene langside. Oven på stolperne monteres en ramme af delene (B, C og D) hele vejen rundt og en lang planke i midten.

Offerbrættet (H) beskytter overliggeren (F) og kan nemt skiftes ud.

I de to yderste overligger (F) laves hak til endestykkerne (G), der også skal have et hak, så de flugter med overliggerens øverste kant.

Profilisten (J) har blot til formål at pynte.

I hjørnerne sættes der skråstivere (E) op for at give konstruktionen mere styrke. Her har vi valgt, at de skal have en buet form.

Stolpen (A) består af to reglar, der er samlet med lim og skruer. Foroven er der savet til, så der dannes en "hylde", rammen (B, C og D) kan hvile på.

Sidste finish

Nu mangler der kun de sidste ting på pergolaen. Der skal tilpasses et par korte stykker træ, der kan fastgøres i den korte ende af pergolaen, så der også er "overligger", der stikker ud over kanten her.

Der skal også laves skråstivere i hjørnerne for at styrke konstruktionen. Vi monterer også en liste, et såkaldt offerbræt, der er lidt bredere end overliggeren, så den kan beskytte, samtidig med at den giver den sidste finish.

Mål op til de små endestykker (G), og lav et hak i dem. Sav først nogle spor med en almindelig sav, og stem herefter ud. Hakket placeres, så endestykkerne rækker lige så langt ud som på den lange side.

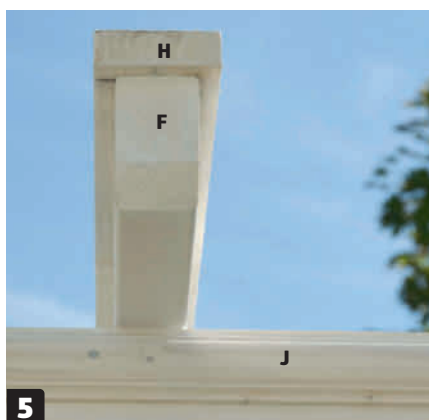
Lav et hak i overliggeren (F), der svarer til hakket i endestykket (G), så de kan presses sammen. Endestykket placeres på overliggeren, så du kan tegne op, hvor hakket skal være. Brug et skarpt stemmejern.

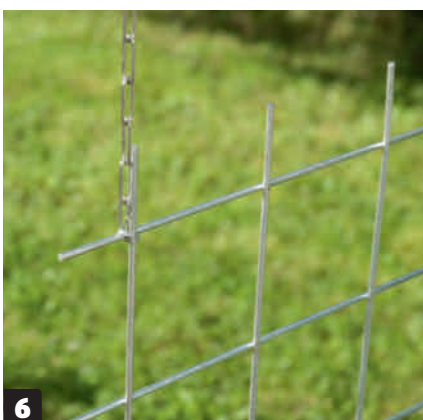
Mål op til skråstiveren (E) i hjørnet, og skær den til i enderne med snit på 45 grader. Der er masser af muligheder for kreativ udfoldelse. Vi valgte den lige udgave fra og gik efter en buet model.

Skråstiveren (E) sættes fast, når buen er skåret. Den monteres med tvinger og skrues fast med to skruer i hver ende, en kort, 80 mm, og en lang, 120 mm. Bor for til skruerne.

Monter et såkaldt offerbræt (H) på hver overligger (F). Brættet skal stikke lidt ud over kanten i alle sider, så det beskytter overliggeren og forlænger dens levetid. Profillisten (J) er kun monteret for at pynte.

Sæt armeringsnet op mellem stolperne, hvis du vil have klatreplanter til at vokse op ad pergolaen. Nettet er tilpasset, så de har samme bredde som afstanden mellem stolperne, og monteres med kæder.

Kæderne er sat fast i remmen med en skrue og tilpasset i længden, så de sidder stramt.